

Den ultimata guiden till gratis släktforskning

Släktforskning behöver inte kosta en massa pengar. Tvärtom finns det i dag ett mycket stort antal helt gratis resurser som gör det möjligt att bygga en källkritisk och innehållsrik släktforskning. Utmaningen är inte bristen på material, den är att veta var man ska börja, hur resurserna hänger ihop och hur man använder dem på bästa sätt.

Den här guiden är skapad för att lösa just det problemet.

Här finns:

- alla centrala gratissidor som används av svenska släktforskare
- internationella och nordiska resurser för emigrantforskning
- forum, faktabanker och register
- och framför allt: hur du använder dem tillsammans

Innehållsförteckning

- Hur du använder den här guiden
- Steg 1: Förberedelse
- Steg 2: Kyrkböcker och arkiv
- Steg 3: Register och index
- Steg 4: När kyrkböckerna inte räcker
- Steg 5: Gravar och begravningar
- Steg 6: Bilder och porträtt
- Steg 7: Forum och samarbete
- Steg 8: Faktabanker och ordlistor
- Steg 9: Ideella och regionala databaser
- Steg 10: Norden och internationell forskning
- Steg 11: Vanliga misstag
- Steg 12: Struktur
- Sammanfattning
- Om mig
- Copyright och användarvillkor

Hur du använder den här guiden

Du kan:

- läsa den från början till slut
- hoppa till det steg där du befinner dig
- använda den som uppslagsverk när du kör fast

Steg 1 Förberedelse: grunden innan du börjar söka

Innan du öppnar någon databas behöver du:

- skriva ner allt du redan vet
- välja en person att forska på
- formulera en tydlig fråga

Exempel:

”Var föddes min mormors far och vilka var hans föräldrar?”

Gör så här

- Skriv upp **namn + ungefärligt år + plats** (även om du bara vet “Småland” eller “Stockholm”).
- Välj **EN person** att börja med, inte hela släkten samtidigt.
- Bestäm ett mål: *“Hitta föräldrarna”* eller *“Hitta var personen bodde 1900”*.
- Skapa en enkel anteckningsrad:
Namn, född, plats, gift, död, källa, kommentar
- Sätt ett “?” på allt du inte är helt säker på.

Steg 2 Kyrkböcker och arkiv: stommen i svensk forskning

Riksarkivet – Digitala forskarsalen

<https://sok.riksarkivet.se>

Detta är den viktigaste gratisresursen för svensk släktforskning. Här finns:

- födelse-, vigsel- och dödböcker
- husförhörlängder och församlingsböcker
- mantalslängder
- bouppteckningar
- militära rullor

Arbetssätt:

- börja i det senast säkra
- arbeta bakåt, steg för steg
- läs hela sidan, inte bara raden

Riksarkivet – Specialsök

<https://sok.riksarkivet.se>

Specialsök används för riktade sökningar i register och databaser kopplade till arkivmaterialet.

Gör så här (i Riksarkivet)

- Börja i husförhörlängd / församlingsbok om du kan.
- Notera alltid: församling + volym + sida + år.
- Följ personen bakåt genom att leta efter:
 - flyttnotiser
 - födelseförsamling
 - yrke och boställe
- När du hittar födelseuppgiften: skriv ner föräldrar + boställe direkt.

Steg 3 Register och index: genvägar som kräver källkritik

FamilySearch

<https://www.familysearch.org>

En av världens största gratistjänster. Användbar för:

- folkräkningar
- kyrkoboksregister
- emigrantspår
- internationella sökningar

Alltid kontroll i originalkälla.

Geneanet (svensk del)

<https://sv.geneanet.org>

Här finns användarskapade släktträd, register och databaser. Bra för ledtrådar, men är aldrig ett facit. Det är ytterst viktigt att du aldrig någonsin kopierar någon annans träd. Du vet inte hur källkritisk skaparen har varit.

MyHeritage

<https://www.myheritage.se>

Ancestry

<https://www.ancestry.se>

Båda erbjuder delar av sitt material gratis, främst:

- släktträd
- index
- användaruppgifter

Används som kompletterande resurser.

Gör så här

- Sök på förnamn + efternamn + plats om du har den.
- Testa olika stavningar:
Katarina / Catharina, Johansson / Johanson
- Om du får många träffar: välj den som har rätt födelseår och plats.
- Använd alltid register som ledtråd och kontrollera i kyrkboken.

Steg 4 När kyrkböckerna inte räcker

Alla släktforskare möter:

- luckor
- bränder
- sekretess
- otydliga uppgifter

Då behövs alternativa källor.

Om du inte hittar personen i födelseboken

- kolla om familjen flyttat in samma år
- sök på syskonet i stället
- testa moderns namn

Om du tappar bort någon i husförhöret

- leta efter "flyttat"-notering
- kolla nästa sida i boken
- följ föräldrarna framåt (personen kan bo kvar hemma)

Om namnet är jättevanligt

- använd yrke, gårdsnamn eller by
- sök på barnens namn
- jämför födelsedatum noga

Gör så här (när det tar stopp)

- Stanna upp och skriv: “Vad är det jag försöker bevisa?”
- Backa ett steg och säkerställ att du inte råkat följa fel person.
- Försök hitta personen via:
 - make/maka
 - barn
 - syskon
- Lägg in en “att göra”-rad: detta ska jag leta efter nästa gång.

Steg 5 Gravar och begravningar

Gravstensinventeringen

<https://grav.rotter.se>

En omfattande databas över svenska gravstenar. Kan ge:

- dödsdatum
- familjesammanhang
- geografiska kopplingar

Gör så här (i gravregister)

- Sök på hela namnet först.
- Testa även:
 - bara efternamn + ort
 - bara förnamn + födelseår
- När du hittar en grav: kontrollera om fler personer är knutna till samma grav.
- Skriv upp uppgifterna och använd dem som kontroll mot kyrkböckerna.

Steg 6 Bilder och porträtt

Faktabank

<https://www.rotter.se/faktabanken>

Porträttfynd

<https://www.rotter.se/faktabanken/portrattfynd>

En bilddatabas med äldre fotografier. Ger:

- ansikten till namnen
- tidskänsla
- material till släktberättelser

Gör så här (för att hitta rätt person)

- Sök på efternamn och testa olika stavningar.
- Titta extra på:
 - ort
 - fotografens namn
 - tidsperiod
- Spara bilden eller notera länken och skriv var du hittade den.

Steg 7 Forum och samarbete

Anbytarforum

<https://forum.rotter.se>

Ett av de viktigaste verktygen när du kör fast. Här kan du:

- ställa frågor
- få hjälp med handstil
- diskutera platser och släkter

Facebook Fråga om släktforskning

Denna grupp är skapad av mig och där kan medlemmar ställa frågor och diskutera med andra släktforskningsintresserade. De ända reglerna som finns i gruppen är: Håll god ton, visa respekt och det finns inga dumma frågor.

Gör så här (när du frågar om hjälp)

När du skriver en fråga får du bättre svar genom att alltid ta med:

- fullständigt namn
- datum (om du har)
- plats/församling
- vad du redan har hittat
- vad du söker efter

Sämsta frågan: “Kan någon hjälpa mig?”

Bästa frågan: “Söker föräldrar till Anna Persdotter f. 1843 i X, jag hittar henne i Y år 1865, men inte tidigare.”

Steg 8 Faktabankar och ordlistor

Wiki-Rötter

<https://wiki.rotter.se>

Här finns:

- förklaringar av gamla yrken
- begrepp inom släktforskning
- historisk bakgrund

Förståelse av ord och sammanhang är ofta avgörande.

Gör så här (när du inte förstår texten)

- Skriv ner ordet exakt som det står.
- Sök på ordet i Wiki-Rötter.
- Om du fortfarande är osäker: fråga i Anbytarforum och bifoga sammanhanget (en mening före och efter).

Steg 9 Ideella och regionala svenska databaser

- Centrala Soldatregistret – <https://www.soldatreg.se>
- Släktdata – <https://www.slaktdata.org>
- Släktdata blogg – <https://blog.slaktdata.org>
- Demografisk Databas Södra Sverige – <https://ddss.nu>
- Båtsmansregistret Blekinge – <https://www.blekingesf.se/vara-register/batsmansregistret/>
- Linköpings universitets databaser – <https://ep.liu.se/databaser.aspx>
- Stockholms stadsarkiv – <https://stadsarkivet.stockholm.se>
- Gotlands försvarshistoria – <https://www.gotlandsforsvarshistoria.se>

Steg 10 Norden och internationell forskning

Norge

- Digitalarkivet <https://www.digitalarkivet.no>
- Norsk Slektshistorisk Forening <https://www.genealogi.no>
- Gravminner <https://slektogdata.no/gravminner/om-gravminnebasen>
- Norske gårdsnamn https://www.dokpro.uio.no/rygh_ng/rygh_felt.html

Finland

- Finska riksarkivet <https://www.arkisto.fi>
- HisKi <https://hiski.genealogia.fi>
- Finlands släkthistoriska förening <https://www.sukuhistoria.fi>
- Genealogiska samfundet <https://www.genealogia.fi>

Danmark

- Arkivalier Online <https://www.sa.dk/da/>
- Daisy <https://www.sa.dk/daisy>

Fler gratiskällor att känna till

Det finns ännu fler gratiskällor som kan hjälpa dig vidare, särskilt när du vill få mer bakgrund och sammanhang.

Här är exempel på sådant som ofta ger genombrott:

- Digitaliserade tidningar och dödsannonser
- Historiska kartor och ortnamn
- Lokalhistoriska sidor och hembygdsföreningar
- Skol- och fattigvårdsuppgifter (där de finns bevarade)
- Specialregister för vissa områden och tider

Steg 11 Vanliga misstag

- att kopiera andras släktträd
- att inte dokumentera källor
- att blanda ihop personer med samma namn
- att dra slutsatser för tidigt

Gratis resurser kräver mer metod, inte mindre.

Steg 12 Struktur: det som avgör allt

Det som gör att gratis släktforskning lyckas är:

- tydliga anteckningar
- konsekvent källhantering
- dokumenterade frågetecken

Här gör dagböcker, mallar och arbetsrutiner enorm skillnad.

Steg 13 Från fakta till berättelse (så gör du släkten levande)

När du har hittat datum, platser och familjer är det lätt att känna att släktforskningen är “klar”... men ändå saknas något. Det är här Steg 13 kommer in.

Att skriva släktberättelser betyder inte att du ska hitta på, det betyder att du sätter ihop fakta till en helhet, så att både du och andra kan förstå människans liv bakom uppgifterna.

Så bygger du en berättelse

Börja med att skriva 5–8 rader om personen utifrån denna mall:

1. Vem var personen? (namn och födelseår)
2. Var bodde personen? (församling/by/gård)
3. Vilka hörde till familjen? (föräldrar, make/maka, barn)
4. Vad arbetade personen med?
5. Vilka stora förändringar hände? (flytt, fattigdom, krig, sjukdom)
6. Hur slutade livet? (död, grav, flytt)

Exempel på en kort släkttext

“Anna Andersdotter föddes 1852 i Södra Sandsjö församling. Hon växte upp i en familj där fadern arbetade som smed och familjen bodde i ett torp i Konga. Som vuxen flyttade hon till [plats] där hon gifte sig med [namn] och fick [antal] barn. Under livet flyttade familjen flera gånger mellan [platser]. Anna avled [år] och ligger begravd på [kyrkogård/ort].”

Tips som gör berättelsen ännu bättre

- Lägg in 1-2 källcitrat i parentes (volym/sida) om du vill göra den extra trovärdig.
- Om du hittar ett porträtt i Porträttfynd: skriv en rad om hur personen ser ut eller hur tiden speglas i bilden.
- Skriv alltid “en sak i taget”, en person, ett stycke.

Det här steget gör att släktforskningen går från “uppgifter” till “historia”. På min hemsida finns en mall att beställa om just släktberättelser. Där kan du se hur man kan skapa en berättelse om hela släkten.

Sammanfattning

Du behöver inte betala för att:

- bygga ett släktträd
- förstå din historia
- skriva släktberättelser
- forska seriöst

Med rätt metod och rätt resurser räcker gratis släktforskning mycket långt.

Jag heter Anna och jag driver Annas Släktforskning. Jag har arbetat med släktforskning i många år och brinner för att göra det enkelt och roligt för alla att hitta sina rötter.

Jag har skrivit handboken *Nyckeln till ditt förflutna*, boken *När spåren tar slut*, skapat en släktforskningsdagbok, mallar, tre onlinekurser samt flera olika informationshäften. Mitt mål är att hjälpa både nybörjare och mer erfarna släktforskare att upptäcka sina släkthistorier,

Besök gärna min hemsida och Facebooksida

- Hemsida: www.annasslaktforskning.net
- Facebook: Annas Släktforskning

Har du fått smak på släktforskning så finns det mer att upptäcka, Lycka till!

Copyright och användarvillkor

© Annas Släktforskning

Detta material är skyddat enligt upphovsrättslagen. Texten är framtagen för personligt bruk, studiecirklar och undervisning enligt de villkor som anges vid köp eller tillhandahållande.

Det är **inte tillåtet** att:

- Kopiera hela eller delar av materialet.
- Sprida materialet vidare digitalt eller i tryckt form.
- Publicera innehållet på webbplatser.
- I sociala medier eller i andra sammanhang.
- Använda texten i eget utbildnings eller kursmaterial utan skriftligt tillstånd.

Det är **tillåtet** att:

- Använda materialet i eget släktforskningsarbete.
- Skriva ut materialet för eget bruk, använda arbetsblad och mallar för egna utredningar.

All användning utöver detta kräver skriftligt tillstånd från Annas Släktforskning.